

zaaknummer 2014 W 1331 (4)

19 oktober 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) de volgende beslissing inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum]
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te Den Bosch,

tegen:

een onbekende ziekenbroeder,
geen gegevens beschikbaar,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
mogelijk lid geweest van de Congregatie der Broeders van de Heilige
Aloysius Gonzaga (hierna ook te noemen: de Congregatie).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 september 2014.

Op 6 februari 2015 is een reactie bij de griffie binnengekomen van broeder [naam], algemeen overste van de Congregatie.

Op 21 juli 2015 heeft mevrouw mr. K.A.M. van Kampen een emailbericht gezonden naar de Klachtencommissie.

Op 12 augustus 2015 is er een emailbericht binnengekomen van broeder [naam].

Bij emailbericht van 23 september 2015 heeft broeder [naam] de Klachtencommissie bericht dat hij geen behoefte heeft aan een zitting en ook heeft hij geen behoefte om zijn reactie nader toe te lichten.

Mr. Van Kampen heeft bij emailbericht van 5 oktober 2015 namens klager laten weten dat er geen aanvullingen meer zijn op het ingediende klaagschrift en dat de zaak afgedaan kan worden zonder mondelinge behandeling.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is het enige kind van ouders die 36 jaar ouder zijn dan hij. Klager werd regelmatig op zijn hart gedrukt dat hij toch wel erg blij mocht zijn dat hij er was omdat zijn moeder lang erover had gedaan om kinderen te krijgen, hetgeen maar niet wilde lukken. Klager zat toen hij negen jaar oud was op de [naam]school in [plaats] en de leraar van de vierde klas had al aangegeven dat hij waarschijnlijk dat jaar nog een keer over zou moeten doen. Dat zou een "schande" zijn voor de moeder van klager die al negen jaar lang gefrustreerd was ten aanzien van het feit dat klager niet het voorbeeldkind was dat hij had

moeten zijn. Wellicht een van de redenen waarom klager in 1963 op tienjarige leeftijd, tegen zijn zin, naar het internaat werd gestuurd, waar geregeld was dat hij wel in de vijfde klas mocht starten. Dit moest ook wel want er was geen vierde klas op het internaat. Ondanks de tegenzin die klager had, beviel de ontvangst op het internaat hem wel. Klager had opeens heel veel 'broertjes' en hij voelde zich veilig. Dat veranderde echter al snel nadat klager kennis maakte met het misbruik door een aantal broeders en aangeklaagde was de laatste in de rij.

2.2. De laatste herinnering aan misbruik dateert uit een periode waarin klager in de ziekenboeg lag. Klager had op een avond ontzettend veel last van schrale lippen en hij klaagde daarover kennelijk iets teveel naar de mening van aangeklaagde. Aangeklaagde werd namelijk op een gegeven moment erg boos en hij reed het bed van klager van de zaal af richting een soort van werkhok. Daar moest klager zijn pyjama uitdoen omdat klager dacht dat klager koorts had. Klager begreep er niets van, maar deed wat aangeklaagde vroeg. Vervolgens ging aangeklaagde klager wassen, waarbij het washandje vaker in de wasbak bleef liggen, dan dat het gebruikt werd. Zijn handen deden het verschonende werk en ook aangeklaagde was erg onder de indruk toen klager een erectie kreeg. Klager schaamde zich kapot maar aangeklaagde vond het ronduit geweldig. Omdat klager zich voortdurend omdraaide uit de richting van aangeklaagde, stopte hij zijn amoureuze schoonmaakpraktijken. Aangeklaagde werd kwaad en liet klager vervolgens in het hok liggen voor de rest van de nacht. Voor zijn schrale lippen heeft klager nooit wat gekregen. Klager heeft aangeklaagde daarna nooit meer gezien. In klager zijn herinnering was aangeklaagde een jonge broeder met een gemiddelde lengte en een normaal postuur die zijn haar opvallend droeg, namelijk zeer kort tot bijna kaal aan zij- en achterkant en blond bovenop.

2.3. Door het seksueel misbruik in het leven van klager heeft hij een slechte relatie gehad met zijn moeder. Klager neemt het zijn moeder kwalijk dat zij hem, tegen zijn zin, naar het internaat heeft gestuurd alwaar hij vervolgens werd misbruikt. Dit maakte het extra zwaar voor klager toen zijn moeder overleed in 1992 tegelijk met een goede vriend. Klager voelt zich daarnaast vaak eenzaam, ook in een relatie. Seksualiteit is ook nog steeds beladen. Hij heeft al een aantal jaren een platonische relatie met zijn echtgenote. Het gevoel van onmacht dat hij had op het internaat, heeft ertoe geleid dat hij onmiddellijk ergens op reageert, soms agressief. Klager is snel in staat om driftig te worden, hij haat geweld en agressie, maar hij is vervolgens de eerste die het reactief gebruikt wanneer hij wordt uitgedaagd. Klager is agressief om te voorkomen dat men agressief naar hem toe wordt. Voor dit 'korte lontje' is klager in 1995 in therapie gegaan. Tijdens deze therapie is ook het seksueel misbruik aan de orde gekomen. Klager verwijt zichzelf nog bijna dagelijks dat hij zich niet onmiddellijk heeft verzet tegen aangeklaagde. In 2013 heeft klager nog drie gesprekken gehad met een sociaal maatschappelijk werkster.

2.4. Het doel van deze klachtenprocedure is voor klager om erkenning te krijgen van de Congregatie dat hij seksueel is misbruikt door aangeklaagde en daarvoor excuses te krijgen.

3. De reactie

Uit de reactie van algemeen overste [naam] en zijn emailbericht van 12 augustus 2015 blijkt dat het 53 jaar na dato niet meer te traceren is wie de ziekenbroeder was toen klager zich daar meldde. Zeker ook omdat het internaat [naam] altijd een eigenstandig onderdeel van de Congregatie is geweest met een eigen bestuur en ook een eigen archief. Door de fusie(s) in latere jaren is dit archief – met uitzondering van de leerlingregistratiekaartjes – niet meer bewaard gebleven. Als er al gedetailleerde personeelsarchieven zijn bijgehouden, zijn deze helaas verloren gegaan. Niettemin heeft [naam] gepoogd de identiteit te achterhalen van

bedoelde ziekenbroeder, met name door (enkele) broeders te raadplegen die nog concrete herinneringen hebben aan het internaat in die jaren, waaronder de broeder die er de kapper was, maar dit heeft niets opgeleverd. Uit het gegeven dat het om een jonge broeder zou gaan, leidt [naam] af dat het niet om een 'officiële' ziekenbroeder ging. De Congregatie streefde er namelijk naar een volledig gediplomeerde 'ziekenbroeder' te hebben, voor zowel de zieke leerlingen als de verzorgingsbehoefte broeders. Dit was er altijd maar één. Daarvoor werden geen broeders gerekruteerd die onderwijsbevoegdheden bezaten, maar broeders die werkzaam waren in bijvoorbeeld de groepsleiding, huishoudelijke taken vervulden of iets dergelijks. Daarin moesten ze zich dan al wel enige tijd 'bewezen' hebben en vervolgens moesten zij ook nog een opleiding van vijf jaar volgen. Het zal in de zaak van klager dus om 'gewone' broeder-groepsleiders zijn gegaan die, bij toerbeurt, voor de zieke leerlingen moesten zorgen. Welke broeder is onmogelijk, ruim 50 jaar na data, nog na te gaan, aldus algemeen overste [naam].

4. De beoordeling

Voor de inhoudelijke behandeling van een klacht is het noodzakelijk dat de identiteit van een aangeklaagde bekend is. In onderhavige klacht heeft klager gesteld de naam van de onbekende ziekenbroeder niet te weten en ook nooit geweten te hebben. Wel heeft hij enkele persoonskenmerken gegeven die hij uit zijn herinnering nog heeft en daarnaar is onderzoek gedaan. Dit heeft geen resultaat opgeleverd. De Klachtencommissie ziet zich dan ook gedwongen, nu de identiteit van door de klager bedoelde persoon niet is komen vast te staan, klager niet-ontvankelijk te verklaren in zijn klacht tegen de onbekende ziekenbroeder. Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden omtrent de identiteit van aangeklaagde, dan bestaat voor klager de mogelijkheid om herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie verklaart klager niet-ontvankelijk in zijn klacht.

Deze beslissing is vastgesteld op 19 oktober 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen deze beslissing is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van deze beslissing schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt deze beslissing binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.